

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tälle sivulle kunta kokoaa Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman, joka sisältää vision ja tavoitteet toimenpiteineen. *Huom! Lomake on nähtävissä ja täytettävissä vain, jos kuulut Lapsiystävällinen kunta -mallia toteuttavan kunnan koordinaatioryhmään ja olet kirjautuneena palveluun.*

Lue ohjeet toimintasuunnitelman täyttämiseen [tästä](#).

1

Tavoite: Lasten ja nuorten parissa työskentelevät (mm. varhaiskasvattajat, opettajat ja nuorisopalvelujen työntekijät) saavat täydennyskoulutusta lapsen oikeuksista.

Tavoitteen tyyppi: Indikaattoreihin perustuva tavoite

Teema: Lapsen oikeudet kunnan rakenteissa

Toimenpiteet 4 kpl

1 Toimenpiteen kuvaus

Huolehditaan, että opetuspalveluiden henkilöstö saa ajantasaista tietoa tarjolla olevista koulutuksista ja mahdollistetaan henkilöstön osallistuminen niihin. Koulutuksessa käynyt henkilöstö jakaa osaamistaan työyhteisössä. Koulutuksista viestitään myös Hobby Hour -harrastustoimijoille.

Koulutuksista hyödynnetään ainakin eOppivan Lapsen oikeuksien koulutusta.

Koulutuksista jää merkintä Populukseen.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Kirsi

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

100 % henkilöstöstä saa koulutusta esim. YS-ajalla

Toteutunut arvo

Mitattava asia

%-osuus koulutetusta henkilöstöstä

[Miten lapset osallistu\(i\)vat tähän toimenpiteeseen?](#)

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Mahdollistetaan henkilöstön osallistuminen koulutuksiin lukuvuonna 2026-2027.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

2 Toimenpiteen kuvaus

Kaikki päiväkodeissa työskentelevät henkilöt käyvät lapsen oikeuksien verkkokoulutuksen eOppivan sivuilla. Verkkokoulutus otetaan osaksi perehdytysmateriaaleja.

Esihenkilöt keräävät todistuksen suorituksesta.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Taina

Tila

☐ Ei aloitettu

Tavoitearvo

100 % henkilöstöstä
suorittanut koulutuksen

Toteutunut arvo

0

Mitattava asia

Koulutetut %-osuus

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Toteutetaan lukuvuoden 2026-2027 aikana. Tämä kirjaus tehty 12.8., joten lukuvuosi on vasta juuri lähtenyt käyntiin ja koulutuksia ei ole vielä käynnistynyt.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

3 Toimenpiteen kuvaus

Nuorisopalvelujen osaamista ja ymmärrystä liittyen lapsen oikeuksiin vahvistetaan osallistumalla Unicefin aihetta käsittelevään verkkokoulutukseen. Koulutukseen osallistuminen sisällytetään uuden työntekijän perehdytyskokonaisuuteen.

Aikataulu

Vuoden 2026 loppuun
mennessä

Osoitettu käyttäjälle

Sampo

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

toteutunut

Mitattava asia

Lapsen oikeuksia
käsittelevien
verkkokoulutusten
aikataulujen selvittäminen +
koulutussuunnitelman
koonti.

Tavoitearvo

Kaikki työntekijät

Toteutunut arvo

Mitattava asia

koulutuksiin
ilmoittautuminen +

koulutusluvan hakeminen hr-järjestelmässä

Tavoitearvo

kaikki työntekijät

Toteutunut arvo

Mitattava asia

koulutukseen osallistuminen

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Reflektoidaan koulutusten sisältöä työpaikkakokouksessa loppuvuodesta 2026

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Verkkokoulutusten sisältöä ja materiaaleja hyödynnetään Lasten oikeuksien viikolla sekä viestinnässä että lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan toteuttamisessa. Lapsia ja nuoria osallistetaan toiminnan suunnitteluun.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Koulutuksia selvitettiin keväällä 2026. Ainoa koulutusajankohta oli 19.3.2026, eikä ajankohta sopinut. Seurataan aktiivisesti koulutustarjontaa syksyllä 2026 ja punnitaan vaihtoehtona hyödyntää Unicefin itseopiskelumateriaalia (lapsistrategia.fi/lapsenoikeudet 365).

Toimenpiteen budjetti

Ei erillistä budjettia

4 Toimenpiteen kuvaus

Lapsen oikeuksien verkkokoulutusmahdollisuuksista viestitään myös kolmannen sektorin toimijoille hyödyntäen eri viestintäkanavia.

Aikataulu

Osoitettu käyttäjälle

Tila

Anna

Aloitettu

Tavoitearvo

Nosto 2 uutiskirjeessä vuoden aikana

Toteutunut arvo

1

Mitattava asia

Viestitään koulutuksista kolmannen sektorin toimijoille alkuvuodesta 2026 järjestöjen uutiskirjeessä

Tavoitearvo

2 tapahtumaa

Toteutunut arvo

1

Mitattava asia

Puhutaan koulutusmahdollisuuksista järjestöille suunnatuissa tapahtumissa

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Vihdin kunta julkaisee muutamia kertoja vuodessa järjestökirjeen, jossa on mukana ajankohtaisia Unicefin koulutuksia.

2

Tavoite: Kunnan toiminnan suunnittelussa huomioidaan haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulma. Kerätäkää vastaukset toimialakohtaisesti.

Tavoitteen tyyppi: Indikaattoreihin perustuva tavoite

Teema: Yhdenvertaisuus

Toimenpiteet 7 kpl

1 Toimenpiteen kuvaus

Huomioidaan kirjasto- ja kulttuuripalvelujen viestinnän suunnittelussa ja toteutuksessa selkeäkielisyys, monikanavaisuus ja -kielisyys sekä tapahtumien viestinnässä ja suunnittelussa esteettömyys ja maksuttomuus; pyritään tavoittamaan ne kuntalaiset, jotka eivät käytä kirjasto- ja kulttuuripalveluja tai ovat haavoittuvassa asemassa. Pyritään tavoittamaan erityisesti vieraskieliset vihtiläiset, jotka ovat kirjasto- ja kulttuuripalvelujen käytön kannalta heikommassa asemassa kielen ja saavutettavuuden kannalta.

Aikataulu

2026-2027

Osoitettu käyttäjälle

Taneli

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Viestintätoimenpiteiden lkm

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Tapahtumiin osallistuneiden lkm

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Vieraskielisiltä lapsilta ja nuorilta kerätään palautetta mm. kunnan tapahtumista.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Kirjaston valtion avustusrahoitteinen "Kirjasto kylässä"-hanke käynnistyy elokuussa 2026, joka pyrkii vastaamaan tähän Lapsiystävällinen kunta -toimenpiteeseen. Hankkeessa pyritään vahvistamaan Vihdissä lasten sanavarastoa, lukutaitoa ja tarinankerrontaa luomalla osallistavia ja monikielisiä toimintamalleja. Tavoitteena on juurruttaa lukemisen kulttuuri perheisiin, lisätä kirjaston saavutettavuutta ja tukea sekä suomen että oman äidinkielen rinnakkaista kehitystä. Hankkeessa kehitetään työpajoja, tapahtumia ja visuaalisia materiaaleja, jotka innostavat lapsia luomaan omia tarinoitaan myös ilman yhteistä kieltä. Yhteistyötä vahvistetaan kirjaston, maahanmuuttopalveluiden, varhaiskasvatuksen, neuvoloiden ja kolmannen sektorin välillä, ja hankkeen tuloksena syntyy pysyviä, helposti toteutettavia malleja lukemisen ja monikulttuurisuuden tukemiseen.

2 Toimenpiteen kuvaus

Kaavoituksessa varataan aluevarauksia yhteisöllisyyttä tukevaa ilmaista toimintaa varten, kuten leikkipuistot, viher- ja virkistysalueet, erilaiset kohtaamispaikat ja liikunta-alueet. Alueita osoitetaan hyvin saavutettaville alueille, joissa liikkuminen ei edellytä oman auton käyttöä.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Mika

Tila

☐ Ei aloitettu

Tavoitearvo

1

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Viheralueita ja kohtaamispaikkoja varattu lkm

Tavoitearvo

1

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Leikkipuistoja ja liikunta-alueita varattu lkm

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lasten ja nuorten näkemyksiä kerätään rakennusvaiheen suunnittelussa.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Tämän vuoden aikana on laadittu Nummelan osayleiskaavaa, jossa on otettu huomioon lapset ja nuoret. Kaavoitukseen on tullut myös suoraa palautetta mielipiteen muodossa, jossa on nostettu esiin turvallisuuteen ja ulkoilu/ ajanviettopaikkoihin liittyviä toiveita. Työstöä jatketaan kaavaehdotusvaiheessa. Kaavoituksessa on nyt ollut lähinnä katu- ja työpaikkakaavoja, joissa ei ole lapsia / nuoria sinänsä otettu huomioon, mutta käynnissä on liikenneturvallisuutta parantavia katukaavoja, joiden yhteyteen suunnitellaan turvallisten kevyen liikenteen yhteydet.

Toimenpiteen budjetti

3 Toimenpiteen kuvaus

Perehdytetään esiopetuksen henkilöstö lapsen läsnäolon tukemiseen esiopetuksessa.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Taina

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

100 %

Toteutunut arvo

50

Mitattava asia

Henkilöstön osuus, jotka osaavat käyttää mallia, esihenkilö arvioi

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Malli tullaan käymään lokakuussa uudelleen läpi päiväkodin johtajien kanssa ja suunnitellaan heidän kanssaan, että miten mallia jalkautetaan uudelleen esiopetuksen opettajille.

Toimenpiteen budjetti

4 Toimenpiteen kuvaus

Kaikissa päiväkodeissa on käytössä kuvatuki vuorovaikutuksen ja kommunikoinnin tukena.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Taina

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

100 %

Toteutunut arvo

50

Mitattava asia

Yksiköiden määrä, joissa
kuvatuki käytössä

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Kaikki lapset voivat osallistua vuorovaikutukseen henkilöstön kanssa kuvatuen kautta. Lapset voivat osallistua yhdessä henkilöstön kanssa käytettävien kuvien valintaan esim. lapsen oman päivärytmin luomisessa.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Varhaiskasvatuksen opettajille ja sosionomeille tulossa kaksi saman sisältöistä kuvatuki koulutusta 27.-28.10.2026. Näin varmistamme, että saamme kunnan kaikki opettajat ja sosionomit koulutukseen. Varhaiskasvatuksen avustajat ja tuen lastenhoitajat ovat jo saaneet saman koulutuksen. Tällä tavoin varmistetaan, että saamme kuvatuen kaikkiin päiväkotiin käyttöön.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

5 Toimenpiteen kuvaus

Laajennetaan ja/tai tarkennetaan kunnassa käytössä olevaa haavoittuvassa asemassa olevien lasten määritelmää.

Aikataulu

2026-2027

Osoitettu käyttäjälle

Meri-Tuuli

Tila

☐ Ei aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Lasten kuuleminen

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Opiskeluhuollon
ohjausryhmän käsittely

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

LYK-koordinaatioryhmän
käsittely

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapsilta kerätään ikätasoisesti mielipide siitä, minkälaisissa tilanteissa olevia lapsia aikuisten tulisi erityisesti huomioida ja suojata

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

6 Toimenpiteen kuvaus

Esteettömän uimarannan rakentaminen ja samalla rannan virikkeellistäminen lapsia kuullen.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Toteutunut arvo

Tavoitearvo

toteutunut

Tila

☐ Ei aloitettu

Mitattava asia

Lasten osallistaminen

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Esteetön uimaranta
suunniteltu

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Esteetön uimaranta
toteutettu

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapsia kuullaan uimarannan suunnittelussa ja avautumisen jälkeen kerätään palautetta.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Toimenpiteen budjetti

100 000e

7 Toimenpiteen kuvaus

Maahanmuuttopalveluissa keskustellaan asiakasperheiden ja erityisesti lasten kanssa siitä, millaisia ajatuksia, toiveita tai pelkoja heillä on vapaa-ajan toimintaa kohtaan. Järjestetään Nuokkari-info, jossa pyritään vastaamaan näihin esille nousseisiin asioihin. Parannetaan nuorisotiloilla järjestettävän toiminnan saavutettavuutta maahanmuuttopalveluiden asiakkaina olevien lasten ja nuorten näkökulmasta.

Aikataulu

2026-2027

Osoitettu käyttäjälle

Sampo

Tila

Tehty

Tavoitearvo

kerran toimintakaudessa

Toteutunut arvo

toteutunut

Mitattava asia

Järjestetään Nuokkari-info maahanmuuttaneille tiedonkeruun pohjalta.

Tavoitearvo

Tiedonkeruu toteutunut

Toteutunut arvo

toteutunut

Mitattava asia

Maahanmuuttopalvelut keskustelee asiakasperheiden kanssa vapaa-ajan toimintaan liittyvistä toiveista ja peloista

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Maahanmuuttopalvelujen asiakasperheiden lapsilta kerätään keskustellen tietoa siitä, mitä he toivovat nuokkaritoiminnalta, mitkä asiat nuokkaritoimintaan liittyen arveluttavat ja miten nuorisopalvelut voisi auttaa ja tukea heitä toimintaan osallistumisessa.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Maahanmuuttopalveluissa juteltiin asiakasperheiden kanssa toiveista ja sovittiin yhteinen avoin tilaisuus Etelä-Nummellan koulukeskuksen nuorisotilalla. Ilta toteutettiin 29.4. klo 18:00 - 20:00 ja se keräsi yhteensä 10 kävijää, joista 6 oli lapsia tai nuoria ja 4 heidän huoltajiaan

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

Tavoite: Lapset ryhmänä: Lapsivaikutusten arviointeja (LAVAA) toteutetaan kunnassa systemaattisesti.

Tavoitteen tyyppi: Indikaattoreihin perustuva tavoite

Teema: Lapsen etu

Toimenpiteet 2 kpl

1 Toimenpiteen kuvaus

Lapsivaikutusten arviointi liitetään kiinteäksi osaksi päivitettävää ennakkovaikutusten arvioinnin työkalua. Työkalua uudistetaan strategian mukaiseksi, strukturoidummaksi ja helppokäyttöisemmäksi. Päivitystyö käynnistyy vuoden 2026 alussa.

Työkaluun lisätään Lapsivaikutusten arviointi -osio, joka tulee näkyviin aina, kun valmistellaan päätöksiä, suunnitelmia tai palvelumuutoksia. LAVA ohjeistetaan tekemään silloin, jos päätös koskee lapsia joko suoraan tai välillisesti.

Uudistuksessa varmistetaan, että LAVA-kysymykset ovat:

- helposti ymmärrettäviä
- päätöksentekijöitä ohjaavia
- pakollisia täytettäviä kohtia

Lapsen edun arvioinnin viitekehykset perustuvat YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja kansallisiin ohjeistuksiin. Työkalussa huomioidaan lapsen edun osatekijät, kuten hyvinvointi ja turvallisuus, osallisuus, kehitys, oppiminen, lasten ja lapsiperheiden arki. Lisäksi ohjeistetaan kiinnittämään huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Essi

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Ennakkovaikutusten arvioinnin työkalu päivitetty

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

8/2026: ennakkovaikutusten arvioinnin työkalun päivitys on alkanut ja lapsivaikutusten arviointilomake päivitetään samalla.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjetti

2 Toimenpiteen kuvaus

Juurrutetaan lapsivaikutusten arviointi osaksi niitä poliittisia päätöksiä, jotka selkeästi koskevat lapsia.

LAVA-koulutuksen suunnittelua varten kerätään etukäteen tietoa valmistelijoiden osaamisesta ja toiveita asioista, joita painotetaan koulutuksissa.

Hallintojohtaja ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija seuraavat määrällisesti ja laadullisesti tehtyjä lapsivaikutusten arviointeja. Tehtyjen lapsivaikutusten arviointien pohjalta tehdään suunnitelmat vuosittaisille koulutuksille.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Essi

Tila

☐ Ei aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Tavoitearvo	Toteutunut arvo	Koulutus valmistelijoille pidetty vuosittain
Toteutunut		Mitattava asia Valmistelijoille suunnattu toimintaohje LAVA:n käytännön toteutuksesta
Tavoitearvo	Toteutunut arvo	Mitattava asia
1-2 kpl vuodessa		LAVA toteutettu Sivistys- ja hyvinvointi - palvelukeskuksessa
Tavoitearvo	Toteutunut arvo	Mitattava asia
1-2 kpl vuodessa		LAVA toteutettu Kuntaympäristön palvelukeskuksessa
Tavoitearvo	Toteutunut arvo	Mitattava asia
1 kpl vuodessa		LAVA toteutettu Elinvoiman palvelukeskuksessa
Tavoitearvo	Toteutunut arvo	Mitattava asia

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

4

Tavoite: Kunnassa lasten ja nuorten palveluissa edistetään systemaattisesti lasten ja nuorten mielen hyvinvointia sekä ennaltaehkäistään mielenterveyden ongelmia. Henkilöstöllä on tarvittava mielenterveysosaaminen lasten ja nuorten tukemiseksi. Lapset ja nuoret saavat tarvitsemaansa tukea matalalla kynnyksellä ja viiveettä. Yhteistyö kunnan eri toimijoiden välillä sekä hyvinvointialueen kanssa on toimivaa ja koordinoitua. Lapset ja nuoret ohjataan sujuvasti tarvittavan avun ja tuen piiriin.

Tavoitteen tyyppi: Lasten näkemyksiin perustuva tavoite

Toimenpiteet 5 kpl

1 Toimenpiteen kuvaus

Huolehditaan, että opetuspalveluiden henkilöstö saa ajantasaista tietoa tarjolla olevista mielenterveyspalveluista sekä mielen hyvinvointiin liittyvästä koulutuksesta. Henkilöstö ohjaa lapsia, nuoria ja perheitä palvelun piiriin.

Selkeä palveluohjaus varmistetaan viestimällä henkilöstölle ajantasaisesta tiedosta tarjolla olevista mielenterveyspalveluista, joihin lapsia, nuoria ja perheitä voidaan tarvittaessa ohjata. Koulutuksella vahvistetaan henkilöstön ymmärrystä mielen hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä haasteista.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Kirsi

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

100 %

Toteutunut arvo

20

Mitattava asia

Henkilöstö saanut tietoa palveluista ja koulutuksesta

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Opetuspalveluiden henkilöstölle tarjotaan syksyllä 2026 FRIENDS-koulutusta. FRIENDS on tutkitusti vaikuttava menetelmä lasten ja nuorten tunne-, vuorovaikutus- ja mielenterveystaitojen vahvistamiseen sekä ahdistuksen ennaltaehkäisyyn.

Toimenpiteen budjetti

2 Toimenpiteen kuvaus

Lapsen mieli -koulutus henkilöstölle.

Yksinäisyyden vähentäminen ja sosiaalisten taitojen tukeminen sosiogrammin sekä Mini Version avulla.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Taina

Tila

☐ Ei aloitettu

Tavoitearvo

100 %

Toteutunut arvo

0

Mitattava asia

100 % henkilöstöstä käynyt koulutuksen, esihenkilöt varmistavat osallistumiset

Tavoitearvo

100 %

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Sosiogrammi käytössä kaikissa ryhmissä

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapset osallistuvat miniversotoimintaan ja henkilöstö tukee lasten sosiaalisten suhteiden luomista sosiogrammien kautta.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Lapsen mieli koulutukset on sovittu toteutettavaksi tammikuusta 2027 alkaen.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

3 Toimenpiteen kuvaus

Kehitetään kunnan sisäistä viestintää sekä hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä liittyen kunnassa käytössä oleviin, positiivista mielenterveyttä edistäviin ja mielenterveyden ongelmia ennaltaehkäiseviin toimintamalleihin ja menetelmiin. Juurrutetaan ja vakiinnutetaan vasta käyttöön otettuja toimintamalleja, jotta turvataan niiden vaikuttavuus lasten ja nuorten arkeen. Toimintamallit: kiusaamisen vastaiset mallit, Hobby Hour (etsivä harrastustoiminta), kouluvalmentajien ja koulunuorisotyöntekijöiden tekemä työ, liikuntaneuvonta, Huomaa Hyvä!, poissaolomalli, sijoitettujen lasten koulupolku

Tämä toimenpide on opetuksen vastuulla ja koskee opetuksen toimintamalleja, jotka ovat käytössä kaikilla kouluilla. Osan toimintamallien osalta tehdään yhteistyötä mm. nuorisopalvelujen ja harrastustoimijoiden kanssa.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Kirsi

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Järjestetään hyvinvointialueen opiskeluhoollon henkilöstölle infoa Vihdin ennaltaehkäisevistä menetelmistä

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Kaikkien toimintamallien kuvaukset ja materiaalit kootaan yhteen henkilöstön saataville

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Kuvataan eri toimintamallien koordinaattiorakenteet

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

4 Toimenpiteen kuvaus

Varmistetaan Vihdin nuorisopalvelujen henkilöstön riittävä osaaminen ja ymmärrys mielenterveyteen liittyvissä asioissa. Prosessi aloitetaan kartoittamalla olemassa oleva osaaminen, jonka pohjalta laaditaan koulutussuunnitelma. Lisäksi selvitetään millaisia saavutettavia koulutuksia mielenterveyden teemoihin on saatavilla. Karoituksen ja selvityksen perusteella määritellään teemaan liittyvä koulutus, jonka kaikki työntekijät suorittavat. Ne

työntekijät, jotka ovat jo valitun koulutuksen suorittaneet, syventävät osaamistaan osallistumalla muihin koulutuksiin. Liitetään koulutus osaksi Nuorisopalveluiden uusien työntekijöiden perehdytysohjelmaa ja näin varmistetaan, että kattava osaaminen säilyy jatkossakin.

Aikataulu

Syksy 2026 - Kevät 2027

Osoitettu käyttäjälle

Sampo

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Kartoitus tehty

Toteutunut arvo

toteutunut

Mitattava asia

Kartoitetaan työntekijöiden suoritettut koulutukset mielenterveys-temaan liittyen

Tavoitearvo

Koulutus valittu

Toteutunut arvo

toteutunut

Mitattava asia

Valitaan kartoituksen ja saatavuuden perusteella koulutus, joka soveltuu nuorisotyön kenttään

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

100% henkilöstöstä suorittanut valitun koulutuksen

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Lisätään valittu koulutus Nuorisopalvelujen perehdytysohjelmaan jatkon varmistamiseksi

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Henkilöstön mielen hyvinvointiin ja mielenterveyteen liittyvät suoritettut koulutukset kartoitettiin keväällä 2026. Työntekijöistä noin 30 % oli suorittanut Mielenterveyden EA (joko 1 tai 1+2) -koulutuksen. Vaikka osalle työntekijöistä Mielenterveyden EA -koulutus oli näyttäytynyt "kevyenä", päädyttiin siihen, että se on kokonaisuutena kuitenkin tunnettu ja laadukas. Koulutusta ei enää järjestetä samassa muodossa kuin ennen ja tästä johtuen syyskaudella 2026 selvitetään, onko Vihdin nuorisopalveluihin mahdollista tilata räätälöity koulutus.

Toimenpiteen budjetti

Ei erillistä budjettia

5 Toimenpiteen kuvaus

Lievitetään lasten ja nuorten ilmastoahdistusta ja pilotoidaan lukiolaisten valinnainen kurssi, jossa lukiolaiset tarjoavat ympäristökasvatusta alakouluikäisille oppilaille.

Aikataulu

2026-2027

Osoitettu käyttäjälle

Sari

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Kurssi järjestetään

Kurssi-ilmoittautumisia
riittävästi, jotta kurssi
järjestetään

Tavoitearvo

Suurin osa osallistuneista
lukiolaisista on tyytyväisiä
kurssiin

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Kysytään palautetta
lukiolaisilta kurssista

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lukiolaiset antavat ympäristökasvatusta nuoremmille lapsille

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Ympäristönsuojeluyksikkö esitteli luonnon monimuotoisuutta Vihdin lukion biologian Ekologia ja ympäristö -opintojakson tunneilla keväällä 2026. Lukiokäyntejä tehtiin yhteensä kuudelle oppitunnille, joista jokainen oli 75 minuutin mittainen. Lukiokäynnit kattoivat kaikki ensimmäisen vuositason opiskelijat.

Toukokuussa järjestettiin kansallispuistosimulaattori harjun rinteessä. Etelä-Nummelan koulun 2-luokkalaisten pelasivat simulaattorilla, jossa he perustivat omat kuvitteelliset kansanpuistot ja rakensivat sinne toimivan ekosysteemin.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

5

Tavoite: Lapsiystävällinen kunta -malli ja -kehittämistyö on koko kunnan yhteinen tavoite. Lapsen oikeuksien varmistamiseen ovat sitoutuneet kunnan johto, kaikki kunnan toimialat, päätöksentekijät, kolmas sektori ja kuntalaiset.

Tavoitteen tyyppi: Indikaattoreihin perustuva tavoite

Teema: UNICEFin Lapsiystävällinen kuntamallin toteuttaminen kunnassa

Toimenpiteet 4 kpl

1 Toimenpiteen kuvaus

Kunnan hyvinvointipalvelut laativat säännöllisesti uutiskirjeen kunnan luottamushenkilöille, joka sisältää ajantasaista tietoa Lapsiystävällinen kunta -työstä ja lapsen oikeuksista sekä kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työstä.

Aikataulu

2026-2027

Osoitettu käyttäjälle

Anna

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

vähintään 4 julkaistua
uutiskirjettä

Toteutunut arvo

2

Mitattava asia

Julkaistut uutiskirjeet

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Uutiskirjettä julkaistaan säännöllisesti ja elokuuhun 2026 mennessä Vihdin lapsiystävällinen kunta -työn ajankohtaisia asioita on kahdessa uutiskirjeessä nostettu esille.

Toimenpiteen budjetti

2 Toimenpiteen kuvaus

Päätöksentekijöille järjestetään vuosittainen Lapsiystävällinen kunta -tilaisuus, jossa annetaan tietoa lapsen oikeuksista ja pyritään sitouttamaan mallin mukaiseen toimintaan.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Essi

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Tilaisuuden suunnitteluun /
toteutukseen on osallistettu
paikallisia lapsia

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Tilaisuus järjestetty

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Suunnittelu on käynnistynyt ja tilaisuus tarkoitus järjestää vuoden 2027 alussa.

Toimenpiteen budjetti

3 Toimenpiteen kuvaus

Nuorisopalvelut lisäävät tietoisuutta Lapsiystävällinen kunta -toimintamallista ja lapsen oikeuksista koulunuorisotyön keinoin pitäen kohderyhmälle räätälöidyn tilaisuuden tai tiedotteen kaikilla Vihdin yläkouluilla

Aikataulu

2026

Osoitettu käyttäjälle

Sampo

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Tilaisuus pidetty
Kuoppanummen koululla

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Toteutunut

Tilaisuus pidetty Vihdin yhteiskoululla

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Toteutunut

Tilaisuus pidetty Nummelanharjun koululla

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Toteutunut

Tilaisuus pidetty Otalammen koululla

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tilaisuus räätälöidään lapsille sopivaksi

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Kouluilla ja oppilaitoksissa toimiva erityisnuorisotyö suunnittelee, aikatauluttaa ja toteuttaa tilaisuudet yläkouluilla syksyn 2026 aikana.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

4 Toimenpiteen kuvaus

Lapsiystävällinen kunta -työtä esitellään kolmannen sektorin tilaisuuksissa ja työtä pidetään esillä kolmannelle sektorille suunnatussa viestinnässä esimerkiksi uutiskirjeen avulla.

Aikataulu

Osoitettu käyttäjälle

Tila

2026-2027

Anna

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

4

2

Julkaistujen uutiskirjeiden määrä

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

1

Kolmannelle sektorille suunnatuissa tilaisuuksissa Lapsiystävällinen kunta -työn ajankohtaisten asioiden esittely

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapsiystävällinen kunta -työtä on pidetty esillä kolmannelle sektorille suunnatussa uutiskirjeessä. Järjestöt ovat saaneet tietoa mm. koulutuksista ja uudesta toimintasuunnitelmasta.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Toimenpiteen budjetti

Tavoite: Kunnassa on edustuksellisten osallisuusrakenteiden lisäksi muita osallisuutta edistäviä rakenteita, jotka mahdollistavat lasten ja nuorten näkemysten esiintuomisen eri ikäkausina. Näkemykset otetaan huomioon palveluita suunniteltaessa ja kehitettäessä.

Tavoitteen tyyppi: Indikaattoreihin perustuva tavoite

Teema: Osallisuus

Toimenpiteet 8 kpl

1 Toimenpiteen kuvaus

Lapsiystävällisen palaverimallin käyttöönotto yli 3-vuotiailla lapsilla

Aikataulu	Osoitettu käyttäjälle	Tila
Suunnitelmakausi	Taina	Aloitettu
Tavoitearvo	Toteutunut arvo	Mitattava asia
100 %	0	%-osuus omiin varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu osallistuneista yli 3-vuotiaista

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapset osallistuvat varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluun ja kertovat omista mielenkiinnonkohteista, toiveista ja kokemuksista. Keskustelussa hyödynnetään lapsen kanssa aikaisemmin käytyjä keskusteluja henkilöstön kanssa sekä kuvia ja mahdollisia lapsen tuotoksia.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Mallia lähdetään viemään eteenpäin asteittain. Syksyn 2026 keskusteluissa malli otetaan käyttöön 5 -vuotiailla lapsilla ja syksyllä 2027 sitä laajennetaan koskemaan kaikkia yli 3 -vuotiaita lapsia.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmiin liittyviä keskusteluja ei ole vielä käynnistetty syksyn 2026 osalta.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

2 Toimenpiteen kuvaus

Tuetaan perheiden aktiivisuutta mukaan vanhempaintoimikuntiin/-yhdistyksiin. Toimintaa esitellään huoltajailloissa.

Monessakaan päiväkodissa ei tällä hetkellä ole toimivia vanhempaintoimikuntia/-yhdistyksiä eli tarkoituksena on saada huoltajia mukaan kyseiseen toimintaan. Kaikki huoltajat ovat tervetulleita.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Taina

Tila

☐ Ei aloitettu

Tavoitearvo

100 %

Toteutunut arvo

0

Mitattava asia

%-osuus huoltajailloista, joissa on esitelty toimintaa

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Syksyn 2026 huoltajailtoja ei ole vielä pidetty.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

3 Toimenpiteen kuvaus

Kehitetään opetuspalveluiden sisäisiä osallisuusrakenteita.

Hobby Hour -harrastustoiminta suunnitellaan lasten ja nuorten toiveiden pohjalta. Jatkossa toiminnan seuraamista, kehittämistä ja arviointia varten perustettuun ohjausryhmään kutsutaan lapsia/nuoria. Ohjausryhmä kokoontuu kerran lukukaudessa, eli kaksi kertaa vuodessa.

Lapset osallistuvat jatkossa koulujen pihojen suunnitteluun tiiviimmin. Tätä pilotoidaan yhdessä Vihdin kunnan kuntaympäristön tulosalueen kanssa (toimenpide 5).

Lapset osallistuvat jatkossa tiiviimmin välituntivälineiden hankintaan. Tässä osallistuminen toteutetaan siten, että opettaja kerää lasten ja nuorten toiveita ja suunnittelee hankinnat niiden pohjalta.

Aikataulu

Suunnitelmakausi

Osoitettu käyttäjälle

Kirsi

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

0

Mitattava asia

Lapset osallistuvat Hobby Hour -ohjausryhmään, joka kokoontuu 2 kertaa vuodessa.

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

50

Mitattava asia

Lapset osallistuvat koulujen pihojen suunnitteluun

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

50

Mitattava asia

Lapset osallistuvat välituntivälineiden hankintaan.

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapset osallistuvat mittareissa kuvattuihin osallisuutta edistäviin toimiin. He esittävät mm. välituntiväline toiveensa koulun aikuisille, jotka vievät niitä eteenpäin ja neljä kertaa vuodessa budjetin puitteissa toiveita toteutetaan.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Lapset ovat saaneet toivomiaan välituntivälineitä. Lapset ovat osallistuneet Nummelan koulun pihan suunnitteluun. Lapsilta kysytään heidän harrastustoiveistaan Hobby Hour-toimintaan liittyen.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

4 Toimenpiteen kuvaus

Perustetaan kuntaan lapsille suunnattu vaikuttamiskanava, esim. lapsiparlamentti tai vastaava

Aikataulu

2026-2027

Osoitettu käyttäjälle

Anna

Tila

☐ Ei aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Vaikuttamiskanava suunniteltu lapsia osallistaen

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Vaikuttamiskanava kokoontunut / toiminut ensimmäisen kerran

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapset osallistuvat heitä koskevan vaikuttamiskanavan suunnitteluun ja käyttöön

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Lapsiparlamentin perustamista varten on perustettu työryhmä keväällä 2026. Suunnitelma lapsiparlamentin perustamiseksi on laadittu ja aikataulun mukaisesti ensimmäinen kokoontuminen on joulukuussa 2026.

Toimenpiteen budjetti

1000e/v

5 Toimenpiteen kuvaus

Kuvataan se prosessi, jolla lapsia ja nuoria kuullaan liittyen heidän kannaltaan oleellisen rakennetun ympäristön uudistamiseen (puistot, uimarannat, koulujen pihat, lähiliikuntapaikat)

Aikataulu

2026

Osoitettu käyttäjälle

Tila

Aloitettu

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

Mitattava asia

prosessikuvaus tehty yhteistyössä kuntaympäristön ja sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kanssa

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

prosessista tiedotettu myös
muita palvelukeskuksia hyte
ohryssa

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapset osallistuvat sitten, kun heitä kuullaan prosessin kautta eri hankkeiden suunnittelussa

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

2/2026: Prosessikuvauksen luonnos on valmis. Prosessikuvaukset on laadittu erikseen
varhaiskasvatukselle ja opetukselle yhteistyössä kuntaympäristön kanssa.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

6 Toimenpiteen kuvaus

Edistetään lukemista lasten, lapsiperheiden ja nuorten keskuudessa heitä osallistavilla
menetelmillä. Osallistava lukutaitotyö kannustaa lapset ja perheet tutustumaan kunnan eri
palvelujen mahdollisuuksiin ja vaikuttamiskanaviin. Lukutaito on osallisuuden perusta.

Aikataulu

Osoitettu käyttäjälle

Tila

Taneli

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Kouluyhteistyönä
toteutettavat työpajat

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Lukemista edistävät
tapahtumat (lkm)

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Satutunnit kirjaston,
kulttuuripalvelujen ja museon
yhteistyönä (lkm)

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Lukutaitotyön malleja on aloitettu systemaattisesti kehittämään ja muokkaamaan vuonna 2026
kirjaston uuden pedagogisen informaation vetämänä. Muun muassa kouluyhteistyön malleja,
osallistuvia tapahtumia ja kirjastoautopalvelun näkyvyyttä kehitetään.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

7 Toimenpiteen kuvaus

Kunta luo pysyvät rakenteet lasten ja nuorten näkemysten ja toiveiden keräämiseksi kunnan
tapahtumista. Palautteen keräämisen kanavien ja välineiden suunnittelussa huomioidaan eri-

ikäiset lapset ja mahdollisimman sujuva toimintatapa. Lapsia osallistetaan palautekanavan suunnittelussa.

Aikataulu

Osoitettu käyttäjälle

Tila

Taneli

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

toteutunut

Palautekanavan kehittäminen tapahtumien yhteyteen

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

toteutunut

Palautekanavaan tulleista toiveista raportointi kunnan viestinnässä

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapset osallistuvat toimenpiteeseen esittämällä toiveitaan tapahtumasisällöille kunnan tapahtumien yhteydessä.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Kunta ottanut käyttöön uuden asiakaspalalautejärjestelmän loppuvuonna 2025. Tapahtumien yhteyteen sovellettavaa palautekanavaa pyritään kehittämään. Kulttuuripalvelut keraavat lapsilta ja kouluilta aktiivisesti palautteita toiminnastaan, mm. kulttuurikasvatussuunnitelman sisällöistä.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia

8 Toimenpiteen kuvaus

Kehitetään nuorisopalveluiden osallisuusrakenteita nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi. Arvioidaan ja kehitetään osallisuusrakenteita yhdessä nuorten kanssa syksyllä 2026. Arvioinnista ja kehittämisestä viestiminen toteutetaan monikanavaisesti ja osallistuminen mahdollistetaan useilla eri tavoilla aidon saavutettavuuden parantamiseksi (kysely, työpaja, avoin palaute etc.).

Aikataulu

Osoitettu käyttäjälle

Tila

2026-2027

Sampo

Aloitettu

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

7-8 kokousta vuoden aikana

toteutunut

Pidetään säännölliset, avoimet ja saavutettavat tilakokoukset kaikilla nuorisotiloilla

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Toteutunut

toteutunut

Perustetaan nuorisotiloille konkreettinen ideointi- ja palauteseinä

Tavoitearvo

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Toteutunut

toteutunut

Perustetaan nuorille verkkoon ideointi- ja palautekanava

Tavoitearvo

Toteutunut

Toteutunut arvo

toteutunut

Mitattava asia

Luodaan kesätoimintaa koskeva toivekanava nuorille

Tavoitearvo

toteutunut

Toteutunut arvo

toteutunut

Mitattava asia

Viestitään osallisuusrakenteiden arvioinnista ja kehittämisestä monikanavaisesti

Tavoitearvo

3 erilaista tapaa toteutettu

Toteutunut arvo

Mitattava asia

Toteutetaan nuorille erilaisia tapoja osallistua arviointiin ja kehittämiseen

Miten lapset osallistu(i)vat tähän toimenpiteeseen?

Lapset ja nuoret saavat esittää toiveita, ideoita ja palautetta uusien vaikuttamiskanavien avulla. Lapsia ja nuoria osallistetaan vaikuttamiskanavien toimivuuden arviointiin ja kehittämiseen eri menetelmin.

Tulokset (toimenpiteen eteneminen)

Nuorisotiloilla järjestettävät säännölliset ja avoimet tilakokoukset käynnistyivät keväällä 2026. Nuorisotiloilla toteutettiin fyysinen ideointi- ja palauteseinä. Verkkoon rakennettiin nuorille suunnattu ideointi- ja palautekanava sekä kesätoimintaa koskeva toivekanava. Kokonaisuudesta viestittiin aktiivisesti nuorille nuorisotiloilla, kouluilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Toimenpiteen budjetti

Ei vaadi erillistä budjettia